

численних спеціалізованих реєстрах, постійні реквізити яких тотожні. Здійснивши ряд модифікацій, можна одержати компактну конструкцію практично універсальної форми типу «Інвентарна картка – акт обліку руху основних засобів», що сприятиме не тільки зниженню трудомісткості облікових робіт і скороченню документообігу, а й посиленню контролю завдяки підвищенню рівня інформативності й наочності документів.

З вищесказаного випливає, що процедура обліку основних засобів складна та суперечлива. Недоліки національного законодавства у сфері бухгалтерського обліку створюють перешкоди для стандартизації та гармонізації обліку. І саме гармонізація бухгалтерського і податкового обліку має базуватися на вимогах методики саме бухгалтерського обліку, який більш повно враховує амортизаційну політику підприємства.

Література.

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджене наказом МФУ від 27.04.2000 р. № 92 із змінами і доповненнями від 11.12.2006 р. № 1176.

2. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів: Затверджено наказом МФУ 30 вересня 2003 р. № 561.

3. Власюк Г.В., Зиміна О.І. Шляхи вдосконалення основних засобів // Держава та регіони. – 2008. - № 4. – С. 32-36.

4. Муріна Т.С. Шляхи ефективності використання основних засобів на промисловому підприємстві // Держава та регіони. – 2007. - № 6. – С. 387-390.

5. Панасенко А.П. Проблеми основних засобів у бухгалтерському обліку // Держава та регіони. – 2008. - № 3. – С. 407-410.

ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ, ПРОБЛЕМИ ВЕДЕННЯ ТА ШЛЯХИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

Спиця Я.І., студент

Науковий керівник: Хорошилова І.О., к.е.н.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Відомо, що становлення і розвиток ринкової економіки в Україні нерозривно пов'язані з пошуком принципово нових методів організації і управління виробництвом для підвищення ефективності

господарської діяльності підприємств. Запаси підприємств становлять значну частку в активах балансу, тому від їх правильної оцінки та обліку залежать показники фінансового стану, на підставі яких приймаються управлінські рішення.

Питання, що стосуються обліку виробничих запасів в Україні та зарубіжних країнах знаходяться в центрі уваги багатьох вчених і дослідників зокрема значну увагу їм приділяли Бутинець Ф. Ф., Савицька, Г. В., Сопко В.В., Хом'як Р. Л., Лучко М. Р., Губачова О. М. та інші.

Аналізуючи дослідження з питань організації бухгалтерського обліку запасів, можна стверджувати, що частина теоретичних положень обліку даних активів потребують доопрацювання і вдосконалення. Зокрема, існують розбіжності у визначеннях термінів, та те, що стандарти бухгалтерського обліку виявляються неспроможними забезпечити облік усіх новітніх операцій.

Розвиток ринкових відносин, впровадження різноманітних форм власності, реформування економічних відносин в Україні висувають нові вимоги до бухгалтерського обліку, як до способу контролю за веденням господарської діяльності підприємств. Важливим фактором розвитку виробництва є стабільна забезпеченість підприємства матеріальними ресурсами та їх ефективне використання. Враховуючи те, що витрати сировини, матеріалів, палива, напівфабрикатів у більшості підприємств займають 80–90 % серед всіх витрат на виробництво нової продукції, то головним завданням є визначення забезпеченості підприємства різними видами матеріальних ресурсів та пошук резервів раціонального їх використання [1]. Процес обліку використання виробничих запасів все ж таки є трудомісткою ділянкою. Тому не дивно, що на багатьох підприємствах спостерігаються певні недоліки, а на деяких – запущеність обліку, що призводить до великих втрат запасів. Все це зайвий раз підтверджує, що до цього часу залишаються невирішеними багато важливих питань, пов'язаних з розробкою науково обґрунтованої системи обліку використання виробничих запасів.

Існуючі реформи діючої системи обліку та впровадження новітніх стандартів внесли суттєві зміни у методику та організацію облікового процесу виробничих запасів. Це дало можливість підприємствам одержати значні можливості у виборі правил ведення облікової політики у відповідності до специфіки виробництва. Проте необхідна більша аналітичність та оперативність одержання облікової

інформації про рух виробничих запасів з метою ефективного управління виробничо-фінансовою діяльністю підприємства. В процесі аналізу переходу до національних положень бухгалтерського обліку, виникає ряд питань обліку надходження та використання виробничих запасів що потребують подальшого більш детального дослідження і обґрунтування. Крім того залишаються невирішеними питання удосконалення документального оформлення операцій руху виробничих запасів та організації внутрішньогосподарського контролю за їх надходженням і використанням з метою підвищення ефективності виробництва. З літератури нам відомо, що поняття «виробничі запаси» трактується як предмети праці, на що спрямована праця людини і що становлять матеріальну основу створюваного продукту. В бухгалтерському обліку ж навпаки це придбані або самостійно виготовлені вироби, що підлягають переробці на підприємстві. Тобто це сировина і матеріали, купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби, паливо, тара, будівельні матеріали, запасні частини, матеріали сільськогосподарського призначення, інші матеріали [3]. Головною передумовою успішного здійснення виробничого процесу є наявність та можливість раціонального використання виробничих запасів [2]. Також виділимо одну з першочергових умов якісного обліку, це застосування комп'ютерних програм для автоматизації обліку з передовими методами організації складського господарства і обліку матеріалів. Тому слід для забезпечення обліку виробничих запасів використовувати окремі програмні модулі, що обслуговують їх облік у місцях зберігання та в бухгалтерії, або створюватись різні рівні робочих місць автоматизованої ділянки обліку виробничих запасів. Цей спосіб передбачає використання комплексної системи організації первинної та вихідної інформації. Як показали дослідження, оскільки облік матеріалів у бухгалтерії ведеться в кількісному та вартісному вираженні, у розрізі балансових рахунків, субрахунків та облікових груп що базуються на основі первинних документів зі складів та підрозділів підприємства. Також здійснюється аналіз, аудит та прогноз управлінських рішень по всьому підприємству або окремо по його підрозділам. Слід зазначити, що для правильної організації обліку запасів на підприємствах потрібно:

- раціонально підійти до організації складського господарства;
- розробити номенклатури запасів;
- розробити інструкції з обліку виробничих запасів;

- правильно їх згрупувати;
- розробити норми витрат.

Аналізуючи в цілому діяльність деяких підприємств, можна відокремити наступні проблеми ведення обліку виробничих запасів:

- складність визначення справедливої вартості запасів;
- низький рівень оперативності інформаційного забезпечення;
- невідповідний рівень контролю та оперативного регулювання процесів утворення запасів;
- обмеженість контролю використання виробничих запасів тощо [2].

Вирішення цих проблем на наш погляд, потребує оновлення системи отримання інформації про виробничі запаси, використання принципово нових підходів щодо ефективного використання запасів та оптимізації отриманих результатів діяльності через впровадження принципів і методів бухгалтерського обліку.

Таким чином необхідною умовою сталого розвитку підприємств є подальше удосконалення та правильна організація обліку взагалі, та зокрема обліку виробничих запасів. Для покращення оперативності обліку, поліпшення якості економічної інформації та управління, полегшення аналізу ведення діяльності необхідно автоматизувати ведення обліку, використовуючи програму «1С:Підприємство», яка сьогодні є найпоширенішою серед автоматизованих програм для бухгалтерії підприємств.

Висновки: Кожне підприємство зацікавлено в створенні конкурентоспроможної продукції та її реалізації на внутрішньому та зовнішньому ринках, отримання прибутку і забезпечення стабільного фінансового положення. Тому достовірний облік їх на підприємстві є невід'ємною частиною управління, без якого неможливе досягнення поточних та довгострокових цілей підприємства. Вирішення комплексу суперечливих та дискусійних питань обліково-аналітичного управління виробничими запасами є актуальним для більшості підприємств і потребує подальших досліджень. Проблема недосконалості та поверхневого регулювання бухгалтерського обліку стосується не лише України. За кордоном регулюванню даному об'єкту приділяється теж незначна увага. Аналіз практики впровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку виявила проблемні питання методичного характеру, наявність яких пов'язана з недостатнім рівнем наукового обґрунтування, що зокрема, стосується і обліку запасів. Тому дані проблемні питання

методичного характеру потребують доопрацювання на різних рівнях. Варто зазначити, що приведення української законодавчо-нормативної бази у відповідність із міжнародною – процес необхідний, складний, довготривалий та заплутаний. Проте, він однозначно потрібен, оскільки це шлях до прозорості українського обліку, його зрозумілості та відповідності загальноприйнятим світовим принципам.

Література.

1. Бірюк О.Г. Формування облікової політики щодо виробничих запасів / О.Г. Бірюк // Збірник наукових праць Вінницького державного аграрного університету. - 2008. - № 2. - С. 25-29.
2. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. – 7-ме вид., доп. і перероб. / Ф. Бутинець. – Житомир : ПП «Рута», 2006. – 832 с.
3. Савицька, Г. В. Аналіз господарської діяльності підприємства [Текст] / Г. В. Савицька. – М. : ІНФРА-М, 2002. – 208 с.
4. Приймачок О.М. Облік виробничих запасів і аналіз ефективності їх використання : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / О.М. Приймачок. - Київ, 2005. – 24 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : referats/7569/161447.

ЕЛЕКТРОННІ ГРОШІ – ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВИЙ СТАТУС В УКРАЇНІ

Щукін А.Г., студент

Науковий керівник: Хорошилова І.О., к.е.н.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

В сучасному світі двадцять першого сторіччя технології проникли і стали невід’ємною частиною всіх сфер діяльності людини. Не обійшов технічний прогрес і такий важливий для людини аспект життя як грошові кошти та їх обіг.

Першою електронною грошовою одиницею в 2009 році став Bitcoin, концепт якої був оголошений ще в 2008 році Сатосі Накамото (псевдонім людини або групи людей, що створили оригінальне програмне забезпечення Bitcoin) [1].